

**KENNISCENTRUM
SOCIALE INNOVATIE
HOGESCHOOL UTRECHT**
Postbus 85397 Tel. 088-4819222
3508 AJ Utrecht Email KSI@hu.nl

Op zoek naar het gewone leven

Effectief werken met jongeren in crisis

Update over het afgelopen halfjaar
juni 2014 - november 2014

Dr. Andrea Donker
Dr. Joep Hanrath

Lectoraat Regie van Veiligheid
Lectoraat Werken in Justitieel Kader

Verloop onderzoek sinds eerste tussenrapportage

Sinds het schrijven van de eerste tussenrapportage is in het onderzoek het volgende gebeurd. Op 10 juli hebben we een focusgroep georganiseerd rond het stellen van individuele doelen. Daaruit leerden we behoefte aan:

- Doelen sterker formuleren. Concretere doelen zijn sturender voor alle partijen, daardoor meer aansluiting bij client, meer kans op duidelijke overdracht.
- Fasering doelen (wat moet in geslotenheid bereikt, wat daarna, wanneer klaar) is ook een goed idee voor versterken continuïteit en voor client: het verduidelijkt en het structureert en leidt idealiter eerder tot meer eigen regie.
- Hierbij past ook concretisering einddoelen / afsluiten traject gebeurt nu niet.
- MDFT-werkers blijken hierin goed te zijn, daar kunnen andere professionals van leren, en dat willen ze ook graag.

Cijfers september

In september nieuwe cijfers Trajectzorg: 94 jongeren gestart. 61 jongeren uitgestroomd uit geslotenheid, helft naar huis, meer dan voorheen zelfstandig (KTC). 13 jongeren traject afgerond (waaronder 6 naar vervolginstelling = AWBZ gefinancierd, dan stopt trajectzorg), 3 teruggekeerd in geslotenheid. Gemiddelde verblijfsduur kortst naar vervolginstelling (102 dagen), naar huis (159 dagen), zelfstandig (201 dagen) of langer durende zorg als pleeggezin of andere residentiele plek (168 dagen).

Plan 2 vaststellen

In september is vastgesteld wat we in ieder geval wilden bereiken met dataverzameling (die nog loopt tot juni 2015) en op basis van tussenrapportage-resultaten en focusgroepresultaten hebben we bepaald welke onderwerpen nu vooral de aandacht zouden moeten krijgen in de doorontwikkeling. Dit vervolgens voorleggen aan stuurgroep en werkgroepen bleek lastig (= officieel starten tweede PDCA-cyclus).

Stuurgroep sinds 27 maart tweemaal uitgesteld ten gevolge van de complexe ontwikkeling waarin alle organisaties zitten. De werkgroepen hadden daar ook last van (zie verder hieronder). Veel personele wisselingen. Interview-doelen hierdoor op zeer hobbelige weg geraakt (contactpersonen wissels, interviewen onmogelijk door vertrek, nieuw personeel onbekend met onderzoek, toestemming onduidelijk). Besloten is als onderzoeksgroep door te gaan op de ingeslagen weg, omdat het duidelijk was dat de doorontwikkeling niet in hetzelfde tempo te verwachten was vanuit het consortium (vanwege reorganisatie, fusie, overname, transitie, transformatie, pfff). Inmiddels is er wel meer gebeurt, maar eerst geven we een beknopt overzicht van onze stappen.

Plan 2 Inhoudelijk vooral richten op:

1. Werken aan verbeteren van doelen (oogpunt van continuïteit):
 - a. Verbeteren doelen in geslotenheid (denken in fasering)
 - b. Verbeteren doelen vanuit voortgang van doelen bij overgangen
 - c. Verbeteren doelen met betrekking tot het definiëren van eindtermen
2. Specifiek verbeteren verloop onderwijs traject
3. Versterken van centraal aanspreekpunt, niet zondermeer de trajectbegeleider.

Meeste aandacht voor de uitstroomprofielen Thuis en Zelfstandig (KTC), omdat die sinds invoering trajectzorg veel prevalenter zijn.

Dataverzameling

- Bijstellen aantal intensief te volgen trajecten bleek nodig, omdat we daar veel meer deden dan begroot, vanuit de wens compleet te zijn. → 26 jongeren gaan we mee verder, en geen nieuwe jongeren erbij.
- Bij hen gaan we door met ritme interviewen jongeren zelf en ouders, wat lastiger loopt. Ook bijwonen overleggen (go-hvp) indien mogelijk.
- Meer aandacht voor professionals na uitstroom, zoals groepsleiders KTC.
- Interviews met trajectbegeleiders nu zo goed als rond, laten we nu even met rust, wel weer in 2015.
- Groepsleiders Lindenhorst nog wel interviews gericht op casuïstiek (hoe verliep traject met 26 jongeren), voor zover mogelijk.
- Wel interviews met onderwijsmentoren vanuit VSO de Sprong (in huis bij Lindenhorst-Almata) en met ITB-ers, daarna met MDFT-ers.
- Gezinsvoogden interviewen lukt niet, laten we los.
- Speciale bijeenkomst met jongeren te bevragen als groep, niet gericht op eigen casuïstiek maar aan te spreken als ervaringsdeskundigen op doorontwikkeling (18december).
- Focusgroepen voor alle drie onderwerpen in de planning winter/voorjaar 2015. Valt nog bij te stellen. Focusgroepen blijken middel voor dataverzameling maar tegelijk ook middel voor doorontwikkeling omdat professionals van verschillende organisaties met elkaar in gesprek gaan.

Analyse

- Tijdlijnen worden gemaakt voor 26 jongeren, onderscheid in X domeinen.
- Analyse op basis van tijdlijnen, dossiers en interviews
- Resultaten onderscheiden voor verschillen tussen:
 - o Uitstroomprofiel
 - o Mate van complexiteit (overeenstemming jongere/ouder/tb'er)
- Per onderwerp worden nu tabellen gemaakt over:
 - o Wie is belangrijkste aanspreekpunt (jongere, ouder)
 - o Doelen:
 - Waar wordt *inhoudelijk* aan gewerkt?
 - Wat is de *mening* over de doelen (van jongere, ouder, tb, groepscoach)?
 - *Continuïteit* doelen gedurende het traject (doelen per fase, bij overgang)
 - Bepalen en omgaan met *eindtermen*: zijn er eindtermen gedefinieerd en hoe wordt met de afronding omgegaan?
 - o Onderwijs
 - Niveau: aansluiting voorheen / nu
 - Continuïteit tijdens / na uitstroom Lindenhorst

Najaar

Interviews met trajectbegeleiders laten zien dat zij steeds scherper in de vingers krijgen hoe doelen te stellen voor complexe casuïstiek en verblijfsduur is spectaculair gedaald.

Dit najaar maakten de werkgroepen een doorstart, gevoed door directeur Lindenhorst-Almata die heeft benadrukt hoe belangrijk het is dat stuurgroep gevoed wordt.

Geparkeerd is doorontwikkeling van invloed vergroten trajectbegeleider na uitstroom. Dat is geen haalbare kaart. Nu bij consortiumbrede werkgroep vooral aandacht voor overgangsmomenten. Wat gaat er mis? Wat mist er nu voor deze professionals om hierin versterkt te worden?

- professionals na uitstroom vinden jongeren van LA moeilijk(er)?
- men vindt combineren hybride taak moeilijk(er)?
- keuze voor strak optreden / angst?
- gebrek aan deescalerende handelingen?
- gebrek aan communicatie en onderling vertrouwen

Op 11 december bijeenkomst stuurgroep Trajectzorg. Veel waardering voor onderzoek als constructieve luis in de pels. (H)erkenning thematisering rond behoefte versterking en fasering doelen. Aandacht voor onderwijs via symposium. Alle aandacht nu vanuit bestuur op overgangsmomenten en de door ons gesignaleerde onvoldoende vervlechting. Uit overleg kwam idee dat nu onduidelijk is wie hoofdverantwoordelijk is voor vervlechting waardoor niet alles dooromheen georganiseerd wordt en omstandereffect dreigt als het mis gaat (idem bij onderwijs). Een protocol gaat niet helpen, daarvoor is werkelijkheid veel te grillig. Oplossing wordt meer gezocht in erkenning grote belang en bijtijds bespreken van wijze waarop dit kan. Moet de gezinsvoogd dat doen, of is dat te weinig maatwerk? Moet het standaard op de agenda van elk HVP, zodat het besproken wordt en geborgd? Nodig is dat bij plotselinge veranderingen alsnog gewerkt wordt aan vervlechting via een dan snel te maken plan b.

Hoe kan het consortium meer een lerend systeem worden?

Hoe worden professionals gefaciliteerd om maatwerk te leveren?

Hoe kan werkalliantie, continuïteit in persoon steviger?

29 januari symposium Trajectzorg

Vanaf de zomer is vanuit brede werkgroep ertoegewerkt naar regionaal symposium. In overleg is besloten dat centraal thema onderwijs zal zijn. De consortiumbrede werkgroep heeft hierin de regie, vso de sprong is grote afwezigheid hierbij.

Problemen waar we graag over willen overleggen:

Continuïteit in personeel en methode

Er verandert meer sinds Lindernhorst-Almata is geprivatiseerd. HBO-perspectiefmedewerker van Intermetzo-methode is mogelijk toekomstige trajectbegeleider. Ook werkt een consortiumspartner (Youké) aan de Jimmer: jouw individuele mentor; het professioneel positioneren van een persoon uit eigen netwerk. Anticiperen op alle veranderingen lijkt niet mogelijk, maar helemaal niet mee daarin lijkt ook niet slim.

Eindproducten-wijsheid

